

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ทั้ง 4 ด้าน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาจากประชากรในเขตจังหวัดภาคกลาง ได้แก่

- 1) หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จำนวน 130 คน
- 2) เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน จำนวน 130 คน
- 3) ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตจังหวัดภาคกลาง ซึ่งมีกลุ่มประชากรทั้งหมด 320 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง 130 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) จังหวัดละ 1 อำเภอ อำเภอละ 1 คน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน จำนวนตามกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากร	จำนวนแบบ สอบถามที่ส่งไป	จำนวนแบบ สอบถามที่ส่งกลับ	ร้อยละ
หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอก			
โรงเรียนอำเภอ	130	127	97.69
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน	130	125	96.15
ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน	130	129	99.23
รวม	390	381	97.69

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีวิธีดำเนินการสร้าง ดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ผลงานวิจัย และหนังสือต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และนำมาศึกษาเพื่อหาแนวทางสร้างแบบสอบถาม โดยมีเนื้อหาครอบคลุมกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน

2.1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ และตรวจแก้ไขด้านเนื้อหา ภาษาและสำนวน เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ดี

แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง และ
เหมาะสมของเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน

2.1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นในแบบสอบถาม และ
หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient)
ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .73

2.1.5 นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องบางข้อ เพื่อให้ได้
แบบสอบถามที่ดีและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.1.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับกลุ่ม
ประชากรเป้าหมาย

2.1.7 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการ
การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง
เพศ อายุ อายุราชการ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งที่ปฏิบัติ และประสบการณ์การ
ปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนมี จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์บริการการ
ศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ มีจำนวน 45 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมิน
ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการปฏิบัติ คือ

การปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนในระดับมากที่สุด	เทียบคะแนน 5
การปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนในระดับมาก	เทียบคะแนน 4
การปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนในระดับปานกลาง	เทียบคะแนน 3
การปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนในระดับน้อย	เทียบคะแนน 2
การปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนในระดับน้อยที่สุด	เทียบคะแนน 1

2.2 แบบสัมภาษณ์ มีวิธีการสร้าง ดังนี้คือ

2.2.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และหนังสือต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูล
ในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.2 รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ และนำมาศึกษาเพื่อหาแนวทางการสร้างแบบสัมภาษณ์ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมกิจกรรมทั้ง 4 ด้าน

2.2.3 ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอบริการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ด้านเนื้อหา ภาษาและสำนวนที่ดีแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาความถูกต้องและเหมาะสมเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยเลือกหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน และครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดละ 1 คน ส่วนจังหวัดที่มีอำเภอมากกว่า 10 อำเภอจะเลือกตัวแทน 2 คน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ 20 คนจาก 130 คน เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 20 คน จาก 130 คน และครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน 20 คน จาก 130 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

2.3 แบบสัมภาษณ์ที่ใช้สัมภาษณ์หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน และครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนมีเกี่ยวกับความคิดเห็นของการดำเนินงานศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ 4 ด้าน มีจำนวน 10 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ดำเนินการเก็บข้อมูล

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งติดแสตมป์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแก่กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างให้ส่งแบบสอบถามกลับคืนในเวลาที่กำหนด

3.3 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้แก่ หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ จำนวน 130 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 127 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.69 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน จำนวน 130 คน ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 125 ฉบับ

คิดเป็นร้อยละ 96.15 ครูอาสาสมัครการศึกษาเอกชนโรงเรียน จำนวน 130 คน ได้รับแบบสอบถามคืน 129 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.23 รวมทั้งสิ้น 381 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.69

3.4 ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์ด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์-บริการการศึกษาเอกชนอำเภอ จำนวน 20 คน เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชน จำนวน 20 คน และครูอาสาสมัครการศึกษาเอกชนโรงเรียน จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน โดยเลือกจากกลุ่มประชากร 580 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social : SPSS) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรเป้าหมาย วิเคราะห์ โดยหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระหว่าง	4.50-5.00	หมายถึง	การปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	ระหว่าง	3.50-4.49	หมายถึง	การปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	ระหว่าง	2.50-3.49	หมายถึง	การปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	ระหว่าง	1.50-2.49	หมายถึง	การปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	ระหว่าง	1.00-1.49	หมายถึง	การปฏิบัติน้อยที่สุด

4.2 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา และหาค่าร้อยละ

4.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) และวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe, test for all Possible comparcison) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ 4 ด้าน ระหว่างหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชนและครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย